

U T L Å T A N D E

avgivet vid syneförrättning enligt vattenlagen angående dikning i
 förening med sjösänkning berörande fastigheterna Mjöshult 2¹, Ström-
 serum 2¹, Målen 1¹, Getterum 2¹⁵, 2¹⁶, 2¹⁷ och 3² samt Getgölen 1¹
 i Hjorteds socken av Kalmar län.

§ 1. Företagets läge m.m.

Avdikningsområdet, vilket skall bilda en samfällighet, är be-
 läget c:a 3 km. S.V. om Hjorteds kyrka och tillhör vattensystem nr 71,
 samt är å hithörande översiktskarta angivet med gul färg. Dikningsar-
 betet avser bättre torrläggning av huvudsakligen åkermark och är en-
 ligt synemännens förmenande att hänföra till sjösänkning. I fråga om
 företagets tillåtlighet hänvisas till under § 11 nedan verkställd ut-
 redning.

§ 2. Sökande till förrättningen och företagets omfattning.

Ensam sökande till förrättningen är:

Godsägare K.W. Lindström såsom ägare av Mjöshult 2¹ och Målen 1¹.

Företagets utsträckning är beroende av sökandens yrkanden och
 förefintliga fallförhållanden och omfattar syneförrättningen i anled-
 ning härav de dikessträckor, som å hithörande plankarta äro utmärkta
 med heldragna röda linjer och bokstäverna A-B-C, D-E, B-F, och G-H.

Av dikningen påverkas obetydligt vattenstånden i sjöarna Mjö-
 sjön och Stora Getgölen samt i en mindre göl, Persgölen. Nuvarande och

blivande vattenstånd i de två förstnämnda i förhållande till antaget jämförelseplan framgår av följande sammanställning.

nuv. norm. H.V.Y.	Mjösjön + 6,73	Stora Getgölen + 6,48
bliv. " "	+ 6,50	+ 6,00
nuv. M.V.Y.	+ 6,20	+ 5,90
bliv. "	+ 6,10	+ 5,65

Den vattenskadade mark som genom dikningen tillskyndas båtnad är avfattad å hithörande plankarta varvid båtnad beräknats uppstå för all åkermark vars torrläggning till 1,2 meters djup är beroende av dikningen och som genom denna vinner möjlighet till förbättrad torrläggning, d.v.s. all mark belägen under en kurva, avvägd till 1,2 meters höjd över vanligt medelvattenstånd i diket med tillägg för behövlig höjdskillnad mellan detta vattenstånd och eventuella täckdikesögon, samt för fall åt sidorna mot diket räknat, vilket fall beräknats lika med markytans dock ej överstigande 1,5 : 1000. För betesmark har kurvan förlagts å höjden 0,8 meter över medelvattenståndet.

Å plankartan har all åker betecknats med gul samt betesmarken med brun färg.

§ 3. Båtnadsuppskattning.

Den i föreliggande fall uppkommande båtnaden består i höjning av jordens alstringsförmåga.

För utrönande av företagets tillåtlighet har en uppskattning av den genom företagets utförande uppkommande båtnaden företagits.

För detta ändamål hava synemännen åsatt varje ägofigur ett värde som i kronor uttrycker jordens värde efter företagets utförande.

Vid denna värdering har hänsyn tagits till jordens naturliga beskaffenhet såväl till matjord som alv, samt till dess belägenhet men ej till jordens mer eller mindre goda brukning och därav uppkommande större eller mindre växtkraft.

Det nuvarande värdet har ansetts utgöra en viss del av värdet i fullt torrlägt skick och vara beroende av höjdläget och graden av försumpning i enlighet med bifogade värderingsdiagram.

Skillnaden mellan värdet efter företagets utförande och nuvarande värdet utgör båtnaden genom företaget, Den är uträknad för varje enskild ägolott och återfinnes i värderingslängdens kolumner 15 och 16.

För de ägofigurer, vilka på grund av tekniska eller ekonomiska skäl ej kunnat beredas möjlighet till full torrläggning, har värdet i fullt torrlägt skick reducerats med hänsyn till blivande vattenståndet på motsvarande sätt som angivits för uträkning av nuvarande värdet. Skillnaden mellan detta reducerade blivande värde, i värderingslängden angivet med rött, och nuvarande värdet motsvarar båtnaden för dessa ägofigurer.

För de mindre landvinningar, som uppstå genom sjöarnas sänkning ävensom för de grunda delar där sjöslätter kan utföras hava synemännen direkt uppskattat båtnaden och är denna ävenledes införd i värderingslängden.

§ 4. Vattenmängd, dimensionering m.m.

För att den beräknade förbättringen skall kunna ernås måste dikningsarbetet verkställas i full överensstämmelse med förslaget, som är upprättat med hänsyn tagen till framrinnande vattenmängd, markens lutningsförhållanden, dikningsarbetenas ändamål m.m.

Nederhördsområdena för avloppen hava uppmätts med hjälp av generalstabens kartblad och utgöra i de viktigaste punkterna:

I punkt	A.	9,20	km ²
"	C.	5,90	"
"	D.	3,70	"
"	F.	2,35	"
"	G.	0,55	"

Samtliga dikessträckor skola utföras som öppna avlopp. Vid bestämmandet av dimensionerna hava synmännen utgått från en största avrinning av 80 lit. pr. sek. och km² för avloppen A-B-C och B-F, samt 120 lit. pr. sek. och km² för övriga.

För övrigt hänvisas till plan-, profil- och sektionsritningarna.

§ 5. Broar och trummor.

Några ägo-, ägovägs- eller byvägsbroar skola icke utföras över de öppna avloppen i samband med företagets utförande.

Allmän väg beröres av företaget i punkterna 6+72 av diket B-C och 13+8 av diket D-E. Trumman i punkt 6+72 är för högt grundlagd för att tillåta ovanför liggande markers torrläggning. Den är dessutom syn-

nerligen bristfällig och har strävor måst anbringas mellan landfästena för att hindra att dessa rasar ihop. Även vingmurarna synas när som helst kunna rasa. Strävor utgöra dessutom ett icke oväsentligt hinder för vattnets genomlopp. Trumman är byggd omkring år 1894. Synemännen vilja därför föreskriva att densamma ombygges av vägstyrelsen och på dess bekostnad samt att den utföres av minst 1,0 m. kulvert och med botten förlagd å höjden +5,13 m. över det för företaget antagna jämförelseplanet.

Den andra trumman i punkt 13+8 är visserligen för högt grundlagd för att tillåta en fullständig torrläggning av ovanför liggande marker, men då kostnaden härför icke täckes av motsvarande markförbättring har sökanden icke yrkat på ifrågavarande avlopps fördjupning mer än till 1 höjd med den nuvarande trumbotten. Synemännen föreskriva därför endast att erforderlig justering av släntförstärkningen vid trummans in- och utlopp skall utföras. Kostnaden härför, som beräknas till 25:- kronor, betalas av företaget.

Förslaget har i de delar det berör allmänna vägen underställts vägingenjören i Kalmar län, vilken i avgivet yttrande, bil. F., meddelat att han inte haft något att erinra mot de föreslagna tekniska åtgärderna.

§ 6. Företagets inverkan på fiske och allmän rätt.

Efter förordnande av Kungl. Lantbruksstyrelsen har fiskeritendenten i Södra distriktet enl. 10 kap. 43 § vattenlagen till för-

rättningsmannen avgivit yttrande , bil. D₁-D₂ , rörande företagets inverkan på fisket i berörda sjöar. Av detta yttrande framgår att fiske-
rinäringen av betydelse ej lider väsentligt förfång genom företags
utförande men föreslås däri då viss försämring av gäddans lekmöjligheter
torde inträffa i Stora Getgölen, att årligen under 3 år från företags
genomförande inplanteras 25000 gäddyngel i denna sjö. Synemän-
nen vilja därför föreskriva att så sker. Kostnaden härför har beräknats
till sammanlagt 225:- kronor.

Enligt skrivelse av den 16 maj 1942, bil. E, har Kungl. Kammar-
kollegiet icke funnit nödigt att för närvarande föra talan för bevakande
av det allmännas rätt och intressen i saken.

§ 7. Ersättningar.

Några ersättningsanspråk ha icke framställts under förrättnings-
ens handläggning. Någon sådan större sänkning av sjöarna, som antydes
i § 5 av syneprotokollet, avses icke med företaget, och har någon sådan
skada som där omnämnts, av synemännen icke ansetts uppstå. Några er-
sättningar på grund av företagets utförande skola därför icke utgå.

För bedömning av företagets tillåtlighet har den skada, som
orsakas å sökandenas marker genom kanalernas vidgning och jordupplag
beräknats och uppgå enligt särskild jordersättningslängd, bil. K, till
sammanlagt 411,30 kronor.

§ 8. Kostnadsfördelning.

När förbättringen å icke-sökandenas marker genom företagets
utförande är ytterst ringa och knappast uppskattningsbar har sökanden

icke gjort anspråk på att någon annan skulle delta i kostnaden.

Samtliga med företaget förenade kostnader skola alltså gäldas av sökanden ensam.

§ 9. Underhåll.

Rensning av de öppna avloppen skall ske minst vart tredje år eller så ofta behov därav föreligger. Enär utloppen från sjöarna Stora Getgölen och Mjösjön i förslaget givits sådan bottenprofil att nedskärning kan tänkas uppstå genom erosion, med större sänkning av sjöarna som följd än vad i förslaget avsetts, skall för den händelse detta skulle inträffa sökanden vara skyldig att genom lämplig fördämning vid utloppen höja vattnet så att de i förslaget angivna blivande vattenstånden icke underskridas.

Kostnaden för underhållet gäldas helt av sökanden.

§ 10. Företagets tillåtlighet.

Den genom företaget beräknade jordförbättringen uppgår enligt värderingslängden, bil. H, till 6427,35 kronor.

Kostnaden för företagets utförande har enligt kostnadsförslaget bil. I, beräknats till 5500:- kronor vartill kommer skada å sökandens marker för kanalernas vidgning och för jordupplag 411,30 kronor samt kostnader för fiskets befrämjande 225:- kronor eller sammanlagt 6136,30 kronor. Då båtnaden dessutom helt ligger å sökandens marker och någon skada icke orsakas genom företagets utförande äro således de i vatten-

lagen föreskrivna villkoren för dess tillåtlighet uppfyllda. Såsom skada hava synemännen därvid icke ansett sig böra räkna ombygganden av landsvägstrumman, enär densamma även utan dikets fördjupning omedelbart bör ombyggas och således är värdelös.

§ 11. Företagets namn och arbetets utförande.

Företaget skall benämnas "Mjöshults sjösänkingsföretag av år 1942".

Arbetet med detsamma får påbörjas så snart denna förrättning vunnit laga kraft och skall vara fullbordat före den 1:a september 1947; arbetet skall utföras i full överensstämmelse med det upprättade förslaget, dock får mindre ändringar beträffande dikenas läge och annat som ej inverkar menligt på torrläggningens djup och avrinning, efter hörande av förrättningsmannen eller statens lantbruksingenjör med deras skriftliga medgivande företagas;

den från de öppna avloppen uppkastade dikesjorden må ej förläggas närmare kanalkanten än en meter eller med starkare lutning än 1:1;

kanalvallarna skola genomgrävas för vattnets genomsläppande överallt, där öppet dike tillstöter eller där ytvattnet har benägenhet att samlas;

sten av mansbördas storlek eller därutöver bör läggas för sig och ej i kanalvallarna för att ej försvåra dessas utspridande;

vid arbetets utförande får vattnet i kanalen ej uppdämmas eller utsläppas till sådan myckenhet att ovan eller nedan liggande jord därav lider skada;

den som åtagit sig arbetet, må ej erhålla slutlikvid förrän arbetet i dess helhet godkänts av förrättningsmannen eller statens lantbruksingenjör.

§ 12. Underställning.

Enär företaget avser sänkning av sjö skall detta utlåtande underställas vattendomstolens prövning.

§ 13. Besvärshänvisning.

Är någon missnöjd med åtgärd eller beslut under denna syneförrättning eller med detta synemännens utlåtande ingive inom sextio dagar från den dag förrättningen förklarats avslutad sina till Söderbygdens vattendomstol i Stockholm ställda besvär. I besvären skola fullständigt upptagas klagandens alla påståenden och skälen därför och skola till besvären fogas de handlingar, klaganden vill åberopa till stöd för ändringssökandet. Besvären skola ingivas i tre exemplar.

Hjorted den 17 augusti 1942.

Arne Andersson

Statens lantbruksstipendiat.

Biträdande godemän.

Evert Olsson

Gustaf Karlman